

Νὰ στείλω τὰ δακράκια μου σ' ἔνα χουσό μαντήλι
καὶ τὰ δακράκια καυτερὰ κὶ κάψαν τὸ μαντήλι
Ρόδ. 2) Τὰ φυτὰ α) Ἡρανθές τὸ εῦσμον (*Primula suaveolens* η *columnae*) καὶ β) Ἡρανθές τὸ ἄκαυλον (*Primula acaula*), ἀμφότερα τῆς οἰκογ. τῶν Ἡρανθίδῶν (*Primulaceae*). Ἡ δνομασία τῶν φυτῶν ἐκ τῆς ἐπικρατούσης παρὰ τῷ λαῷ δοξασίας ὅτι ταῦτα ἐφύτρωσαν ἐκεῖ, ὅπου ἔσταξαν τὰ δάκρυα τῆς Παναγίας Εὗρ. (Κουρ.) Θεσσ. ('Αργιθ. Μεσοχώρ.) Θράκ. (Αἰν.) Πειρ. Στερελλ. (Εύρυταν. Φθιώτ.) — Π. Βλαστ., ἔνθ' ἀν. Δ. Λουκόπ., ἔνθ. ἀν. Η. Γενναδ., ἔνθ' ἀν. — Λεξ. Γαζ. Αἰν. Βλαστ., ἔνθ' ἀν. Πρω. Δημητρ.: *Tὰ ἵτσια τοῦ βουνοῦ τὰ λένε 'ς τὰ μέρη τοῦτα δρακάκια.* Τὸν καιρὸν λέει, ποὺ οἱ 'Ἐβραιοὶ ἔπιασαν τὸ Χριστό, γιὰ τὰ πά 'νὰ τὸν στανδώσουν ... ὅπου ἔπεφτε τὸ δάκρυ τῆς Παναγίας, φύτωνε κι ἀπὸ ἔνα λουλουδάκι, ποὺ σκορποῦσε τὴν μηρωδιά του καὶ μοσχοβολοῦσαν τὰ γύρω (ἵτσια = ία, μενεξέδες) Δ. Λουκοπ., ἔνθ' ἀν. *Βῆκαν τὰ δακράκια, πάμι νὰ μάσονμι* 'Αργιθ. Μόλ'ς βγαίν' οὐ ἀμάραδονς, βγαίν' ν κὶ τὰ δακράκια Μεσοχώρ. || Ποίημ.

Μὰ σὲ λιβάδι μάτιασε τὴν "Αροιξη τὴν χλώρια,
ποὺ σὰν παιδούλα γέλαιγε μὲ ἀγνῆν τροπαλοσύνη
καὶ 'ς τὰ παλιούρια κρύβουνταν δακράκια
Π. Βλαστ., 'Αργιθ., 123. Συνών. ζ ο ν μ π ο ύ λι, *Παναγίτσα.* π α σ κ α λ ο ύ δ α, φ ο ύ λι. β) Κατὰ πληθ., τὸ φυτὸν Βατράχιον τὸ ἀερόφιλον (*Ranunculus velutinus*) τῆς οἰκογ. τῶν Βατραχιδῶν (*Rauicunculaceae*). Πρ. ἀβδελλόχορτο, βατραχοχόρτι. Λεξ. Δημητρ.

δακρύβρεχτος ἐπίθ. Γ. Στρατηγ., 'Ηρῶα, 13 — Λεξ. Δημητρ. δακρύβρεχτος Κ. Παλαμᾶ, Περάσμ. καὶ Χαιρετ., 25 καὶ 23 — Λεξ. Δημητρ.
Ἐκ τοῦ ἀμάρτ. ρ. δ α κ ρ υ β ρ ε χ τ o s.
Ο βρεγμένος ὑπὸ δακρύων ἔνθ' ἀν.: Ποίημ.
Καὶ σκύβοντας τὰ κύματα δακρύβρεχτος ἐρώτα,
πῶς φεύγει τώρ' ἀπ' τὸ τησὶ καὶ πῶς ἐρχόταν πρῶτα
Γ. Στρατήγ., ἔνθ' ἀν.
Δακρύβρεχτος μοῦ δείχνεσαι, βογγάς, μὲ συνεπαίρνεις
Κ. Παλαμ., ἔνθ' ἀν.

δακρυβρέχω ἀμάρτ. δακρυβρέχομαι Λεξ. Βάιγ. Μετοχ. δακρυβρεγμένος Φ. Πανᾶς, Λυρικ., 121 καὶ 223 — Λεξ. Δημητρ. δακρυβρεμένος Λεξ. Βάιγ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. δ ἀ κ ρ υ β ρ ε χ ο μ α i καὶ δ α κ ρ υ β ρ ε μένος καὶ εἰς Σομ.

Μεσ. βρέχομαι ὑπὸ δακρύων ἔνθ' ἀν.: Ποίημ.
Καὶ λούλουδ' ἀγιασμένα δακρυβρεγμένη κόβοντας ή θεῖς Καὶ Παρθένα

Φ. Πανᾶς, ἔνθ' ἀν., 121

Κι ὁ θαυμασμὸς τὰ μάτια μου κρατεῖ δακρυβρεγμένα
ἐσν τὴν ὑγεία, τὴν ζωή, γυρεύεις γιατρικό;

Φ. Πανᾶς, ἔνθ' ἀν., 223

Στερνὸ φιλὶ δακρυβρεγμένο

Λεξ. Δημητρ.

δακρύζω κοιν. καὶ Καππ. (Γούρτον.) Πόντ. ('Αμισ. Οἰν.) Τσακων. (Βάτικ. Χαβουτσ.) *δακρύζω* Καππ. ('Αραβάν.) Χίος δακρύζον κοιν. βορ. Ιδιωμ. δακρύζ-ζω 'Ηράκλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) δακρύζοντας τοὺς Τσακων. (Μέλαν. Πραστ. Τυρ.) δακρύζοντας τοὺς Τσακων. (Καστάν. Σίταιν. Σίταιν.) βακρύζω

Κάρπ. Κύπρ. 'ακρύζω Νάξ. ('Απύρανθ.) δακρύζω Πόντ. ('Ιμερ. Τραπ. Χαλδ.) δακρω Πόντ. (Τραπ.) δακρω Πόντ. *daμ-μύδζω* 'Απουλ. Μέσ. δακρυοῦμαι Καππ. ('Ανακ.) δακροῦμαι Πόντ. (Χαλδ.)

'Εκ τοῦ ἀρχ. δ α κ ρ ύ ζ ω. Πρ. Γ. Χατζιδ., MNE 1, 277. 'Ο τύπ. β α κ ρ ύ ζ ω καὶ εἰς κείμενον τοῦ 16ου αι., βλ. Έ. Legrand, Biblioth. 2,73,29,στ. 6 «πρέπει μου μέρων νύχταν νὰ βακρύζω».

1) Δακρύω, χύνω δάκρυα κοιν. καὶ 'Απουλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) Καππ. ('Ανακ.) Αραβάν. Γούρτον.) Πόντ. ('Αμισ. 'Αντρεάντ, 'Ιμερ. Οἰν. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων. (Βάτικ. Καστάν. Μέλαν. Πραστ. Σίταιν. Τυρ.): *Δακρύσαντα τὰ μάτια του ἀπὸ τὴν συγκίνηση -- τὴν χαρὰ -- τὰ γέλια -- τὸ πολὺ συνάχι.* Δακρύζει καὶ κλαίει μὲ τὸ παραμικρὸ κοιν. Καθάριζ-ζεν γρομμύδτζια τσαὶ δακρύζαν *dàμi* μάθτσια της 'πὸ τὴν σπιρτάα Κῶς. Δακρύζονται τὰ μάτια του παδιοῦ ἀπὸ τὸν καπνό;) Τσακων. *Μόλ'ς τοὺν κοίταξα, δάκροσα* Εὗρ. ('Αγίας Ανν). || Φρ. Δακρύζοντα τὰ μάτια μου (ἐκ παθήσεώς τινος τῶν δρθαλμῶν καὶ ἀνευ ψυχολογικῆς τινος αἰτίας) κοιν. Δάκρυνται καρδιά μου, ποὺ τὸν είδα 'ς αὐτὰ τὰ χάλια (κατεθλίβην) κοιν. *Κλαίω καὶ δακρύζω αἷμα* (ἐπὶ ὑπερβολικῆς θλίψεως) Πελοπν. (Μεσσην.) || Παροιμ. 'Αφοῦ ἀποκλάφαν δῆλοι, δακρυσεις καὶ η χήρα (ἐπὶ τοῦ ἀκαίρως καὶ κατόπιν ἑορτῆς ἐνεργοῦντός τι) Πελοπν. (Βραχν.) 'Η παροιμ. εἰς παραλλαγ. κ.ά. Συνών. παροιμ. "Ο ταν ἀ π ο κ λ α i - a n e ὅ λ ο i, ἐ δ α κ ρ ύ ω ν ε κ' η χήρα." || Γνωμ. 'Η καρδιὰ σὰ δὲ πονέδ', τὸ μάτι δὲ δακρύζει (τὰ δάκρυα εἶναι ἀπόρροια ψυχικοῦ πόνου) Θράκ. (Αὐδήμ.) || "Άσμ.
Αναστενάζω καὶ πονῶ καὶ κλαίω καὶ δακρύζω,
ἄλλο δὲν ἔχω ἀπὸ σέ 'ς τὸ γόσμο νὰ ἐλπίζω.

Κρήτ.

Βαθὺα 'ς τὰ φύλλα τῆς καρδιᾶς ἔχω τὸν ἔρωτά σου,
κρυφὰ δακρύζω καὶ πονῶ, σὰ βρίσκωμαι μακρά σου
αὐτόθι.

'Ηπόνεσα τὰ πόδια μου 'ς τὰ ξένα νὰ γυρίζ-ζω
καὶ τ' ἄπλυτα τὰ πόδια μου τὰ βλέπω καὶ δακρύζ-ζω
'Ηράκλ.

"Αν δὲν ἀστράφῃ, δὲ βροντεῖ κι ἀ δὲ βροντῆ, δὲ βρέχει
κι ἀ δὲν πονέσῃ κ' η καρδιά, τὰ μάτια δὲ δακρύζον
Πελοπν. (Μεσσην.)

Δακρύσαντα τὰ μάτια του, κόπηκαν τὰ μιτάξια,
ἀνέμει τὰ χέρια του, κόπ'καν κ' οἱ ἀλυσίδες
Θράκ. (Κομοτ.)

Σώπα, σώπα, ξαθή κόρη, μὴ κλαῖς καὶ μὴ δακρυῶσαι
Καππ. ('Ανακ.)

Γιατί δακρύζεις, λυερή, τσαὶ βαργυραεστενάζεις;
Κῶς (Πυλ.)

Σαράδα σίγλες τοῦ 'δωκε 'ς τὰ μάτια δὲν τὴν είδε,
ἀπάνω στὶς σαρανταδύ την είδε δακρυσμένη
Πελοπν. (Μαραθ.) Τὸ ἄσμ. εἰς παραλλαγ. πολλαχ. || Ποιήμ.

Χαμηλὴ τὴν κεφαλή τους, | ἀγροικῶντας τὴν βούη,
ἔδακρύζανται καὶ οἱ δεσμοί τους | τοὺς ἐφάνηκαν διπλοὶ
Δ. Σολωμ., 52.

Καὶ ἀφοῦ πανί, μαντήλι | ἔχαθη 'ς τὸ νερό,
ἔδακρυσαν οἱ φίλοι, | ἔδακρυσα κι' ἐγὼ

